

Kādus attīstības virzienus saskata katrs novads?

Izstrādā jaunveidojamā novada attīstības plānošanas dokumentus

Daudzos iedzīvotājos bažas rada mazo novadu apvienošana ar Aizkraukles novadu, izskanējis viedoklis, ka "tad jau nomales paliks novārtā". Kas īsti gaidāms, par to — intervija ar Aizkraukles novada attīstības plānotāju Ilonu Kāgani.

GUNA MIKASENOKA

Stratēģija 15 gadiem

— Kā tiek plānota jaunā novada attīstība?

— Pagājušā gada oktobrī Aizkraukles novada dome pieņēma lēmumu "Par jaunizveidojamā Aizkraukles novada ilgtermiņa attīstības stratēģijas 2021.—2037. gadam un Attīstības programmas 2021.—2028. gadam izstrādes uzsākšanu". Tika nolemts sadarbībā ar Kokneses, Pļaviņu, Neretas, Jaunjelgavas un Skrīveru pašvaldībām sākt Aizkraukles novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādi turpmākiem 15 gadiem, nosakot ilgtermiņa attīstības redzējumu, stratēģiskos mērķus, attīstības prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu. Savukārt attīstības programma paredzēta septiņiem gadiem. Jau kopš pagājušā gada rudens Aizkraukles novads sadarbībā ar apvienojamo novadu pārstāvjiem izstrādā jaunveidojamā novada plānošanas dokumentus. Ir notikušas darba grupu sanāksmes, iedzīvotāju, uzņēmēju aptauja, konsultācijas, un šajā darbā iesaistīti daudzi visu apvienojamo novadu pārstāvji.

Aptauju uztic firmai

— Nesen notika visu sešu novadu iedzīvotāju aptauja. Ar kādu mērķi to veicāt?

— Jautājumi pirmām kārtām bija par attīstību — kāda tā ir pašreiz, kādas ir problēmas, kādus attīstības virzienus iedzīvotāji pašlaik saskata savā novadā, kādi ir turpmākās attīstības risinājumi. Iedzīvotāji izteica

savas domas par infrastruktūru, veselības aprūpi, sociālajiem pakalpojumiem, izglītību, sportu un citām jomām. Aptauja bija gan elektroniski, gan papīra formātā — informācija tika publicēta katra novada mājaslapā un pašvaldību izdevumos. Piedalījās visu sešu pašvaldību iedzīvotāji. Aptauju veica SIA "Baltkonsults".

— Kādēļ izvēlējāties ārpakalpojumu?

— Pirmais iemesls — tas ir ļoti apjomīgs darbs. Tā kā apvienošanas darbs jāveic vadošajai pašvaldībai, lielās noslogotības dēļ mums to būtu ļoti grūti izdarīt. Otrs iemesls — apvienošanu daudzi iedzīvotāji uztver skeptiski, ar aizdomām, ka Aizkraukle varētu ko darīt vai lemt savā labā. Izmantojot firmas pakalpojumus, mēs no tā norobežojamies. Neatkarīgi eksperti sagatavoja jautājumus un arī apkopoja atbildes. Aizkraukles iedzīvotāju viedoklis mums jau bija zināms, jo aptauja nesen bija notikusi — tad, kad aktualizējam attīstības programmu. Arī Kokneses novada iedzīvotāju aptauja nesen notika, tomēr bija svarīgi uzzināt visu novadu iedzīvotāju viedokli.

Piedalās ap 600 respondentu

— Kā vērtējat respondentu atsaucību?

— Aizkraukles novada nesen notikušajā aptaujā piedalījās vairāk nekā 400 respondentu, bet šajā visu sešu novadu aptaujā — 596 cilvēki, tajā skaitā 33% bija no Aizkraukles novada. Pēc skaita tas mums šķita maz, tomēr ekspertu viedoklis ir citāds — viņi uzskata, ka aptaujas dalībnieku skaits ir pilnīgi pietiekams, lai izdarītu secinājumus. Rezultātus saņēmām tabulu un apraksta veidā, atsevišķi ir arī katras pašvaldības rezultātu apkopojums, un tos mēs nodevām izvērtēšanai katrai pašvaldībai. Aizkraukles novada mājaslapā ir pieejams kopsavilkums

par visām pašvaldībām, un iedzīvotāji var iepazīties ar aptaujas rezultātiem.

Piecas darba grupas

— Cik cilvēku bija iesaistīti darba grupās?

— Darba grupas bija izveidotas ar mērķi izstrādāt priekšlikumus plānošanas dokumentiem pa nozārēm, jomām. Notika prezentācijas, diskusijas, tika apzinātas problēmas. Pavisam bija piecas darba grupas — veselības aprūpes un sociālo jautājumu; ekonomiskās attīstības; izglītības, sporta un kultūras; vides; teritorijas plānošanas darba grupa. Tiešsaistē tās pulcējās šī gada februārī un martā. Darba grupās bija no 40 līdz 60 dalībniekiem, bet izglītības, sporta un kultūras darba grupā — vairāk nekā 100 dalībnieku. Piedalījās pašvaldību vadītāji, speciālisti, nevalstisko organizāciju pārstāvji, valsts institūciju darbinieki, Zemgales plānošanas reģiona pārstāvji, kas izstrādā visa Zemgales reģiona plānošanas dokumentus, zemju privātpašnieki un citi interesenti. Visus

Cilvēki uzskata, ka sociālajā jomā ļoti svarīga ir komunikācija ar vientuļajiem senioriem, viņu problēmu risinājums, palīdzība, īpaši tiem, kuri ir palikuši vieni, jo bērni strādā citā valstī.

dalībniekus nepazīstam — paziņojumi par darba grupām bija publicēti pašvaldību mājaslapās, un tām varēja pieteikties jebkurš, līdz ar to bija ļoti plašs iesaistīto dalībnieku loks. No vienas puses, tas ir labi, jo, ja būtu tikšanās klātienē, ne visi atbrauktu. Mīnuss ir tas, ka dalībniekiem nebija iespējas savā starpā tuvāk iepazīties un veidot kontaktus, kā tas būtu klātienē.

— Kādi ir darba grupu secinājumi?

— Darba grupās notika diskusijas, dalībnieki runāja par problēmām un izaicinājumiem, vīziju, realitāti, šķēršļiem un darbības risinājumiem. Tā kā katrā darba grupā dalībnieku bija daudz, viņus sadalījām vairākās mazākās grupās, un ar visiem darba rezultātiem ikviens var iepazīties Aizkraukles novada pašvaldības mājaslapā, sadaļā "Pašvaldība", "Attīstības plānošanas dokumenti", "Jaunizveidojamā novada plānošanas dokumenti" — tur ievietoti visi priekšlikumi, un to ir ļoti daudz, visu te nebūtu iespējams uzskaitīt. Tur ievietota arī katras darba grupas prezentācija.

TOP STRATĒGIJA UN ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA. "Izstrādājot jaunveidojamā Aizkraukles novada ilgtermiņa attīstības stratēģiju 15 gadiem un attīstības programmu septiņiem gadiem, ņemām vērā visu sešu šobrīd vēl esošo novadu plānošanas dokumentus, vēl apkopojam darba grupu un iedzīvotāju aptaujas rezultātus. Iedzīvotāji varēs piedalīties abu dokumentu sabiedriskajā apspriešanā," saka Aizkraukles novada attīstības plānotāja Ilona Kāgane.

Iedzīvotāju ieteikumus ņem vērā

— Kā izmantosiet darba grupu un iedzīvotāju aptaujas rezultātus?

— Iedzīvotāju, darba grupu ieteikumus analizējam, izsecinām galvenās prioritātes un ņemam vērā, izstrādājot attīstības programmu, investīciju plānus, akcentējot galvenās prioritātes. Piemēram, iekļausim plānā iedzīvotāju ieteikumus par ceļu infrastruktūras attīstību. Darba grupu viedokļi lielākoties sakrīt ar iedzīvotāju anketās pausto par attīstības prioritātēm un konkrēti veicamajiem pasākumiem. Respondenti norāda uz savā novadā veicamajiem darbiem, tomēr redz arī iespējas attīstīt novadu plašāk, pasakot, kas būtu veicams citu novadu teritorijā.

Prioritāte — ielu un ceļu remonts

— Vairbūt varat nosaukt kādu piemēru — ko iedzīvotāji vēlas?

— Piemērus varētu nosaukt katrā jomā. Visu novadu iedzīvotāji ļoti augstu vērtē to, ka Aizkrauklē ir sava slimnīca, norādot, kādus speciālistus vēl vajadzētu piesaistīt, pie-

mēram, kardiologu, pediatru, dermatologu un citus ārstus. Cilvēki uzskata, ka sociālajā jomā ļoti svarīga ir komunikācija ar vientuļajiem senioriem, viņu problēmu risinājums, palīdzība, īpaši tiem, kuri ir palikuši vieni, jo bērni strādā citā valstī. Aizkraukļieši ir pieraduši pie daudzajām mūžizglītības iespējām, taču citos novados šādas iespējas dzīvesvietā ir mazāk pieejamas, bet cilvēki gribētu mūžizglītības pakalpojumus saņemt tuvāk savai dzīvesvietai. Covid-19 ir ietekmējis kultūras dzīvi, un anketās redzams, ka cilvēki ļoti alkst pēc kultūras pasākumiem. Iedzīvotāji atzīst, ka viņiem pietrūkst informācijas par aktīvo dzīvesveidu, infrastruktūru dabā — viņi sāk novērtēt to, ka pastāv iespēja atpūties dabā, un vēlas izzināt piedāvājumu šajā jomā. Cilvēkiem tā ir ļoti nepieciešama informācija, īpaši pandēmijas laikā, jo tā ir iespēja kvalitatīvi dažādot savu dzīvesveidu atpūšoties.

Vērtējot nodarbinātību, respondenti atzīst, ka, ja grib, darbu var atrast, taču zemā atalgojuma dēļ cilvēki ir spiesti braukt uz darbu Rīgā vai ārzemēs, vismaz uz kādu laiku.

Kādi pakalpojumi vai infrastruktūras uzlabojumi būtu nepieciešami jaunveidojamajā Aizkraukles novadā?

- 1) Uzlabot medicīnas pakalpojumus;
- 2) uzlabot ceļu infrastruktūru;
- 3) izbūvēt iekšpagalmus, trotuārus un veloceliņus;
- 4) pielāgot autobusu kustību sarakstu iedzīvotāju vajadzībām;
- 5) uzlabot sabiedriskā transporta kvalitāti;
- 6) labiekārtot atpūtas vietas (peldvietas, estrādes, Daugavas malas);
- 7) radīt atpūtas vietas un pasākumus jauniešiem;
- 8) paplašināt centralizētā ūdens un kanalizācijas tīklus;
- 9) uzlabot daudzdzīvokļu māju kvalitāti;
- 10) labiekārtot pilsētvidi;
- 11) modernizēt un saglabāt esošās bibliotēkas.